

Vastaus: Valtuustoaloite 31.1.2022 Walk in palvelu nuorten mielenterveys KokKD

OpetKasv 14.06.2022 § 91

Valmistelu ja lisätiedot Opetuspäällikkö Jarno Ovaska, puh. 040 844 1750

HyvVal 18.05.2022 § 125
199/06.00.00/2022

Valmistelu ja lisätiedot Hyvinvointijohtaja Kristiina Hämäläinen,
kristiina.hamalainen@orimattila.fi., p. 040 7402981, opetuspäällikkö
Jarno Ovaska, jarno.ovaska@orimattila.fi

Kokoomuksen ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen Walk In palvelusta nuorten mielenterveyden tukemiseksi. Aloite on

Liite numero: 2

Päävastuu mielenterveyspalveluista on tällä hetkellä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymällä ja 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueella. Ehkäisevässä työssä kuitenkin on yhdyspintoja niin kaupungin kuin kaupungissa toimivien kolmannen sektorin tahojen toimintaan.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä on panostettu perustason mielenterveyspalveluihin muutaman vuoden aikana merkittävästi nuorten mielenterveyspulmien lisääntyneeseen erityisesti koronapandemian myötä. Tilanne koko maakunnassa on haastava ja näkyy myös syksyllä 2021 tehdyssä kouluterveyskyselyssä. Jonoissa on arvioitu olevan noin 200 nuorta.

Panostukset hyvinvointiyhtymässä ovat toteutuneet paitsi lisähenkilöstöresursseina myös toimintamallien kehittämisenä. Myös perustason hyvinvointiyhtymän mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut yksikkö on kehittänyt jalkautuvaa työtä kuntiin ja erityisesti kouluille. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on aloittanut hiljattain kouluttamaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajia lyhyterapiaosaamiseen.

Koulun, kouluyhteisön ja opiskeluhuollon palvelut ja kaupungin sekä hyvinvointialueen välinen yhteistyö sekä sen turvaaminen on olleellinen asia oppilashuollon siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Mielenterveystyön kokonaisuuden tarkasteleminen ja turvaaminen on osa käynnissä olevaa valmistelutyötä. Yhteisöllinen oppilashuolto on ollut Orimattilan osa keskeistä toimintatapaa ja tämän turvaaminen on keskeisiä asioita erityisesti nyt vastuun siirtyessä mutta toiminnan edelleen säilyessä kouluilla.

Aloitteessa ehdotettu walk-in-toiminta on ajatuksena kannatettava. Walk-in toimintaa voisi toteuttaa parhaiten aloitteessa mainitulla tavalla eli yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Tähän tulee liittyä tiiviisti nykyinen Päijät-Sote ja myöhemmin aloittava hyvinvointialue,

sillä ne vastaavat sotepalveluista. Aloitteessa mainittu yhteistyö seurakunnan kanssa on kannattavaa ja hyvänä esimerkkinä yhteistyöstä on jo Lahden kaupunki, jossa vastaanlaisen matalankynnyksen terapiapisteen on perustanut Lahden seurakuntayhtymä.

Orimattilan seurakunta ei tällä hetkellä tarjoa vastaavaa palvelua mutta seurakunnan edustajien kanssa on käyty em. palvelun tarpeesta keskustelua. Tätä on tarkoituksen mukaista jatkaa ja pohtia mahdollisia toteuttamisen tapoja. Esimerkiksi hankerahoituksen kautta pilotoituna toimintaa kyettäisi testaamaan. Kaupungilla on jo valmiiksi tiivistä yhteistyötä seurakuntaan eri muodoissa, esimerkiksi LAPE- yhteistyön kautta.

Tällä hetkellä Orimattilan kaupungissa on molemmilla yläkouluilla resurssoidut koulunuorisotyöntekijät, jotka ovat helposti nuorten saavutettavissa koulupäivän aikana. Koulunuorisotyöntekijät ovat käytettävissä myös henkilökohtaiseen keskusteluun ja heillä on valmius ohjata eteenpäin mielenterveyttä tukeviin palveluihin. Keväällä 2021 laadittiin monialaisessa yhteistyössä "Kun huoli herää"- ohjeistus, joka auttaa kaupungin ammattilaisia kohtaamaan nuoria myös

Lisäksi nuoria kohdataan nejästi viikossa osana nuorisotoimintaa ja etsivät nuorisotyöntekijät ovat matalalla kynnyksellä saavutettavissa olevia.

Minäpystyvyyden vahvistaminen on tärkeää kaupungissa jo käytössä olevien keinojen, menetelmien ja työkalujen näkökulmasta ja se on jo terminä tärkeää hyvä avata kaupunkitasoisesti sekä ja tarkastella sitä erityisesti opetuspalveluiden tai varhaiskasvatuksen tekemänä ehkäisevänä työnä.

Opetuspalveluissa on pilotoitu tunne- ja vuorovaikutustaitojen ohjelmaa muutamassa koulussa (Luhtikylä ja Myllylä, ensi syksynä Jokivarsi). Mikäli toiminnasta saadaan hyviä kokemuksia, voidaan toimintaa laajentaa kaupunkitasoiseksi.

Varhaiskasvatus osallistuu tällä hetkellä Yhdessä Mielessä-hankeeseen, jonka tarkoituksena on vahvistaa ammattilaisten tietoja ja taitoja lasten ja perheiden tukemisessa.

Ehkäisevän työn osalta ollaan Päijät-Hämeessä alueellisesti tekemässä aloitteessakin viitatun palvelulupauksen toimeenpanosuunnitelmaa. Tässä voidaan asettaa tarkempia tavoitteita ja toimenpiteitä myös paikalliselle yhteistyölle ehkäisevän mielenterveystyön tiimoilta.

Kaupunki on valmis olemaan yhteistyökumppanina mikäli em. ehdotettua toimintamallia halutaan kolmannen sektorin järjestämänä lähteä pilotoimaan.

Päätösehdotus

Hyvinvointivaliokunta hyväksyy aloitevastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle sekä tiedoksi opetus- ja kasvatusvaliokunnalle.

Päätös Hyvinvointivaliokunta hyväksyi aloitevastauksen ja lähettää sen edelleen Kaupunginhallitukselle sekä tiedoksi Opetus- ja kasvatusvaliokunnalle.

Esittelijä Opetus- ja kasvatusjohtaja Mika Silvennoinen

Päätösehdotus

Opetus ja kasvatusvaliokunta yhtyy hyvinvointivaliokunnan aloitevastaukseen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Päätös Opetus- ja kasvatusvaliokunta yhtyy hyvinvointivaliokunnan aloitevastaukseen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus 08.08.2022 § 286
199/06.00.00/2022

Liite nro 4

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa aloitteeseen tehdyn selvityksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.